

Ondersteuningsprofiel Kompaschool Texel

1. Functie van het ondersteuningsprofiel

In het ondersteuningsprofiel beschrijft de school haar basisaanbod en ook de mogelijkheden om leerlingen te ondersteunen wanneer het basis aanbod van de school onvoldoend is om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoefte van de leerling. In het ondersteuningsprofiel zijn de daarvoor relevante gegevens opgenomen, zodat voor ouders, samenwerkingsverband en de overige scholen van het Samenwerkingsverband, de mogelijkheden van de school duidelijk zijn. Het ondersteuningsprofiel maakt een onderscheid in basisondersteuning en extra ondersteuning.

Bij extra ondersteuning gaat het om specifieke kwaliteiten van de school, gericht op leerlingen die deze vorm van ondersteuning vragen. Extra ondersteuning, een arrangement, vertaalt zich in een aanbod dat de school kan bieden en waarvoor soms ook extra middelen worden ingezet. Arrangementen kunnen deels structureel deel uitmaken van het ondersteuningsaanbod en deels een tijdelijk karakter hebben. Een arrangement geeft aan:

- welke deskundigheid wordt ingezet;
- de tijd die beschikbaar is;
- het programma dat uitgevoerd wordt en de gebruikte materialen;
- samenwerking met ouders, onderwijs en mogelijke ketenpartners.

Het ondersteuningsprofiel geeft eveneens informatie over de basiskwaliteit van de school. Daarom is het oordeel van de inspectie over deze basiskwaliteit opgenomen in het ondersteuningsprofiel. Het ondersteuningsprofiel van de school vormt voor ouders een houvast bij de keuze tot mogelijke plaatsing op onze school en voor het Samenwerkingsverband een houvast bij het vinden van de meest geschikte plek voor een leerling.

De inhoud van dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) bestaat uit:

- gegevens van de school
- karakteristiek en onderwijsvisie van de school
- kengetallen
- oordeel van de onderwijsinspectie
- organisatie van de ondersteuning
- ondersteuning sociaal emotionele ontwikkeling
- ondersteuning taal/lezen en spelling
- ondersteuning rekenen en wiskunde
- grenzen aan ondersteuning
- professionalisering

2. De gegevens van De Kompasschool te Den Burg, Texel

Bestuur	: Stichting Samenwerkingsschool
Directeur	: Thijs Conijn
Adres	: Wilhelminalaan 20, Den Burg
Telefoon	: 0222-312655
E mail	: info@kompasschooltexel.nl
Website	: www.kompasschooltexel.nl

3. Karakteristiek en onderwijsvisie van de school

De Kompasschool is een Speciale School voor Basisonderwijs (SBO) in Den Burg, Texel. Wij zijn een school van de Stichting Samenwerkingsschool. We bieden optimale toegankelijkheid voor leerlingen met een hulpvraag op het gebied van de schoolse vaardigheden en/of sociale emotionele ontwikkeling. Vaak hebben onze leerlingen moeite met de werkhouding en het opnemen van de leerstof. Respect voor elkaars achtergrond is een belangrijke richtlijn in onze sociale omgang. Wij beschikken over de deskundigheid deze leerlingen kansen en mogelijkheden te bieden zich zo goed mogelijk te ontwikkelen. De leeftijd van onze leerlingen varieert van 6 t/m 12/13 jaar.

Het schoolgebouw staat aan Wilhelminalaan 20 in Den Burg. De school heeft een regionale functie. De leerlingen komen uit diverse dorpen van het eiland.

Ontwikkelingen in het onderwijs gaan snel en als school zijn we voortdurend gericht op verbetering van de kwaliteit van ons onderwijs.

Onze school biedt onderwijs aan kinderen die in het reguliere onderwijs, met alle deskundige hulp en begeleiding die daar wordt geboden, niet voldoende tot hun recht kunnen komen. Of vanuit het speciaal onderwijs omdat kinderen aan een vervolgstap toe zijn.

Op onze school houden we een groeps grootte aan van rond de 15 leerlingen, om aan de onderwijs- en begeleidingsbehoefte van de leerlingen te kunnen voldoen.

We geven arrangementen vorm om kinderen te stimuleren binnen hun eigen mogelijkheden te komen tot optimale ontwikkeling en prestaties. Wij bieden onderwijs waarin we de onderwijsbehoefte van de leerlingen centraal stellen en afstemmen op de leer- en ontwikkelingsbehoeften en de mogelijkheden van het kind. Centraal staan de basisbehoeften van kinderen: relatie, competentie en autonomie.

We bieden een veilig en duidelijk pedagogisch klimaat waarin we kinderen zelfvertrouwen geven en succeservaringen laten ervaren. Juist de succeservaringen hebben tot gevolg dat kinderen gemotiveerd zijn voor het leren. We gaan daarbij niet (alleen) uit van belemmeringen maar vooral van mogelijkheden. In een veilig en duidelijk klimaat kunnen kinderen komen tot samenwerken en samenspelen. Op onze school voelen kinderen zich veilig en voelen ze zich geen uitzondering meer. In toenemende mate leren we kinderen zelfstandig te gaan werken en (mede) verantwoordelijk te zijn voor hun leerproces.

De ouders zien we als partner en we werken nauw samen. We hebben immers een gezamenlijk belang: het kind. Door samen te werken stimuleren we de ontwikkeling van het kind, in wederzijdse betrokkenheid en met respect voor elkaar.

4. Kengetallen

	01-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018
Leerlingenaantal	22	23	26	26
Verwijzingen BAO	0	0	0	0
Verwijzingen SO				
Cluster 3				
Cluster 4			1	
Cluster 2				

Tabel 1: Kengetallen BAO (Basisonderwijs) en SO (Speciaal Onderwijs)

	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
VSO /ZML				1
Praktijkonderwijs			2	2
VMBO	5	2	2	4
HAVO			2	
VSO /ZMOK				1

Tabel 2: Kengetallen uitstroom

5. Oordeel van de inspectie

Kompasschool heeft het vertrouwen van de Inspectie van het Onderwijs. Hieronder volgen enkele onderdelen uit het inspectie rapport van september 2016.

- De leerresultaten zijn weliswaar niet gewaardeerd, maar voldoen de afgelopen drie jaren aan de (voorlopige) ondergrens.
- De Kompasschool is voor leerlingen, leraren en ouders een veilige school.
- Het zicht hebben op de ontwikkeling is voldoende aanwezig als het gaat om het verzamelen van informatie over de individuele leerlingen. Aan leerlingen die dreigen uit te vallen wordt extra hulp geboden.
- De kwaliteitszorg kenmerkt zich door voldoende systematiek en aansturing door de schoolleiding. Er is sprake van een professionele cultuur en het team is deskundig als het gaat om onderwijs aan leerlingen die met name extra zorg en specifieke aandacht nodig hebben.
- Het didactisch handelen is schoolbreed van onvoldoende niveau. Te weinig wordt gewerkt conform de uitgangspunten van het didactisch model. Daarnaast zijn het taakgericht werken en het klassenmanagement belangrijke verbeterpunten. (Vanzelfsprekend is hier fors op ingezet om dit onderdeel te verbeteren.)

Beoordeling:

Aanbod	Voldoende
Zicht op ontwikkeling	Voldoende
Didactisch handelen	Onvoldoende
Veiligheid	Voldoende
Pedagogisch klimaat	Voldoende
Kwaliteitszorg	Voldoende
Kwaliteitscultuur	Goed
Verantwoording en dialoog	voldoende

6. Organisatie van de ondersteuning

6.1 schoolniveau

Onderwijsbehoefte van onze leerlingen

Leerlingen krijgen een toelaatbaarheidsverklaring (TLV), als na bespreking in het CTO blijkt, dat plaatsing op een school voor SBO noodzakelijk is. Basisscholen zijn steeds beter in staat zorgleerlingen te begeleiden in het reguliere onderwijs. De onderwijsbehoeften van onze leerlingen zijn daarom complex. Er is sprake van verdichting van problematiek op SBO scholen.

Vaak is er sprake van stagnatie op verschillende ontwikkelingsgebieden en zijn er ondersteuningsvragen op meerdere gebieden. Bij een deel van de leerlingen is een stoornis vastgesteld. Dat kan ook in de thuissituatie moeilijkheden geven in de opvoeding.

De leerkrachten, ondersteund door de intern begeleider, organiseren de ondersteuning en begeleiding in de groepen en in de school. Onze leerlingen hebben veel behoefte aan ondersteuning, extra aandacht en begeleiding. In onze kleine groepen (rond de 15 leerlingen) zijn we in staat deze hulp te bieden. Als school volgen we modules met betrekking tot gedragsstoornissen en leerproblemen en schakelen we deskundigen in om ons onderwijs te verbeteren.

Onze leerlingen hebben te maken met de volgende belemmeringen:

- Belemmeringen in de informatieverwerving (o.a. motorische belemmeringen, somatische belemmeringen).
- Belemmeringen in de informatieverwerking (zoals cognitieve belemmeringen, communicatieve belemmeringen, zich eigen maken van leerstrategieën, informatieopname, werkgeheugen).
- Belemmeringen in de werkhouding ,de executieve functies (o.m. zelfsturing, inzet, motivatie, planning en organiseren van werk).
- Belemmeringen in het sociaal emotioneel functioneren (internaliserende en externaliserende problematiek, emotieregulatie).

Bij veel van onze leerlingen is er sprake van een combinatie van genoemde probleemgebieden.

De gemeten capaciteiten van onze leerlingen liggen tussen een IQ van rond de 54 tot en met 120.

Onze leerlingen hebben behoefte aan:

- Een duidelijke, voorspelbare en veilige leeromgeving;
- Een pedagogisch klimaat dat zowel preventief als uitnodigend is;
- Afstemming op de didactische en pedagogische onderwijsbehoefte;
- Een didactisch arrangement gericht op de individuele mogelijkheden;
- Structureel aanbod met betrekking tot leerstrategieën en taakaanpak;
- Een duidelijke, korte en vaak herhaalde instructie, visueel ondersteund;
- Extra begeleid in oefenen, voordoen, samendoen, nadoen;
- Succeservaringen, versterken van gevoel van competentie;
- Ondersteuning bij het verbeteren van de executieve functies.

Het ontwikkelingsperspectief

Voor alle leerlingen wordt jaarlijks een ontwikkelingsperspectief opgesteld. We gaan daarbij uit van

hoge maar realistische verwachtingen. In het ontwikkelingsperspectief staat het te verwachten en behaalde toetsresultaat vermeld, het bijbehorende plannend leerstofaanbod, de onderwijsbehoefte, de belemmerende en compenserende factoren, het uitstroomprofiel, de verleende extra zorg, de hulpverlening, de mening van de ouders en de mening van het kind. Het ontwikkelingsperspectief wordt jaarlijks door de ouders getekend. Twee keer per jaar vindt monitoring van de vorderingen van de leerlingen plaats door de intern begeleider.

Leerlingprofielen

Onze leerlingen in het SBO hebben, zoals aangegeven, te maken met een aantal belemmeringen, die hun ontwikkeling met betrekking tot het leren, de sociaal emotionele ontwikkeling, gedrag en bijbehorende ontwikkeling belemmeren.

Bij de meeste leerlingen binnen het speciaal (basis)onderwijs is er een bepaalde stapeling van problematiek op de domeinen van leren, gedrag en ontwikkeling. Zij hebben speciale ondersteuning en meer aandacht nodig. In het SBO zijn de groepen kleiner en is er meer tijd om aan de specifieke onderwijsbehoefte van de leerlingen tegemoet te komen.

Uit psychodiagnostisch onderzoek komen vaak belemmeringen naar voren zoals een disharmonisch profiel, problemen met de informatieopname, begrip van de instructie, geheugenproblemen, lagere capaciteiten, onzekerheid en behoefte aan herhaling. We hebben op school drie leerroutes uitgewerkt die het aanbod en de leerrendementen omvatten voor de hieronder genoemde leerlingprofielen.

Profiel 1:

Leerlingen met cognitieve mogelijkheden op moeilijk lerend niveau, psychodiagnostisch onderzoek IQ rond de 60 – 75. De te verwachten leerrendementen liggen tussen de 15-20% en 50%.

Deze leerlingen stromen na hun basisschool periode veelal door naar het praktijkonderwijs.

Naast de belemmering in het cognitief functioneren ondervinden de leerlingen belemmeringen op meerdere gebieden zoals hierboven beschreven.

Er is sprake van een totale achterstand en het leren en de gehele ontwikkeling verloopt veelal vertraagd. Op eigenlijk bijna alle ontwikkelingsgebieden: didactisch, sociaal, emotioneel, taal/spraak, belevingswereld. Het werktempo is vaak laag. Ze hebben veel moeite met het begrijpen van de lesstof en ook met de wereld om zich heen. Deze leerlingen kunnen een passieve houding hebben maar kunnen zichzelf ook overschreeuwen. In sociaal emotioneel opzicht kunnen ze de snelheid van begrip van hun leeftijdsgenootjes vaak niet bijbenen. Ze zijn vaak verbaal niet sterk genoeg.

Zij leren voornamelijk vanuit het concrete niveau. Ze hebben een aanbod nodig, aangepast aan hun niveau, veel herhaling, herhaalde inoefening en een korte duidelijke instructie.

Voor de leerlingen aan de ondergrens van deze leerroute is er een speciale leerlijn opgesteld.

Profiel 2:

Leerlingen met cognitieve mogelijkheden op laag gemiddeld niveau, psychodiagnostisch onderzoek IQ rond de 75-80 en 90. De te verwachten leerrendementen liggen tussen de 50 en 80%.

Deze leerlingen stromen na hun basisschool periode door naar het VMBO basis/kaderberoepsgerichte leerweg.

Naast de laag gemiddelde capaciteiten ondervinden deze leerlingen belemmeringen op meerdere gebieden zoals reeds beschreven. Met name de werkhouding is vaak zwak. Er zijn problemen met het opnemen van informatie, moeite met het luisteren naar de instructie, problemen met de taakaanpak, een zwakke concentratie en deze leerlingen werken vaak onnauwkeurig. Veel van deze leerlingen zijn onzeker, blokkeren en komen zo niet meer tot werken. Ook kan er sprake zijn van een vastgestelde stoornis, in gedrag of met betrekking tot leren. De leerlingen hebben veel behoefte aan instructie, herhaling en inoefening. Zij zijn voor hun gevoel van welbevinden en leervorderingen afhankelijk van begeleiding en sturing.

Profiel 3:

Leerlingen met een gemiddeld cognitief niveau, op psychodiagnostisch onderzoek een IQ van 90 en hoger. Er zijn leerlingen met IQ van 110-120 te vinden op het SBO. De te verwachten leerrendementen liggen tussen de 80 en 110% en hoger.

Deze leerlingen ondervinden veelal belemmeringen in het sociaal emotioneel functioneren en hun gedrag. Vaak is er sprake van een vastgestelde stoornis waar de leerling ernstig door belemmerd wordt.

Ook kan de werkhouding een belemmering vormen. Leerlingen komen niet meer tot werken, blokkeren met betrekking tot het werk, hebben faalangst of er is hevig verzet.

Deze leerlingen hebben veel behoefte aan structuur, veiligheid, zekerheid, maar ook bemoediging, succeservaringen en uitdaging. Met name ook het gevoel geaccepteerd te worden.

Voor enkele leerlingen is uitstromen naar regulier vervolg onderwijs niet passend genoeg. Deze stromen uit naar het voortgezet speciaal onderwijs voor doven en slechthorenden, voor gehandicapten en langdurig zieken of naar voortgezet speciaal onderwijs voor kinderen met stoornissen en gedragsproblemen.

Meerkunners:

Binnen dit leerlingprofiel vinden we ook de leerlingen die we "meerkunners" kunnen noemen. Leerkrachten hebben de scholing voor meerkunners gevolgd en is er een leerlijn voor deze leerlingen beschikbaar indien nodig.

Verbrede toelating

Bij Kompaschool Texel is er sprake van een verbrede toelating. Deze is op basis van de beleidsnotitie "Passend thuisnabij onderwijs op Texel". Door een verbrede toelating wordt bijgedragen aan de ambitie om thuisnabij passend en zo breed mogelijk onderwijs te bieden aan zoveel mogelijk Texelse kinderen passend bij hun mogelijkheden en ambities. Praktisch houdt dit in dat bij sommige leerlingen een aantal belemmeringen, die hun ontwikkeling met betrekking tot het leren, de sociaal emotionele ontwikkeling, gedrag en bijbehorende ontwikkeling belemmeren sterker aanwezig zijn in verhouding met de populatie op de andere SBO scholen. Om deze verbrede toelating mede mogelijk te maken worden gelden van het samenwerkingsverband ingezet.

Interne begeleiding (IB)

De intern begeleider (IB'er) wordt ingeschakeld, als er zorgen zijn rondom de ontwikkeling van leerlingen. Er kan gekozen worden voor het opstellen van een individueel handelingsplan, bijstelling van het groepsplan, coaching van de leerkracht, inschakelen van de Commissie Van Begeleiding en/of overleg met de hulpverlening. De intern begeleider is verantwoordelijk voor de leerlingenzorg.

Het IB overleg

In het IB overleg zitten de IB'er, de psycholoog en de directie. Kinderen worden in het IB overleg besproken als consultering van de intern begeleider onvoldoende resultaat oplevert of bij ingewikkelde vragen. Vaak zijn er vragen rondom de aanpak bij gedrag, ernstige leerproblemen of vragen met betrekking tot de cognitieve mogelijkheden.

De Commissie van Begeleiding

Bespreking in de Commissie van Begeleiding (CvB) vindt plaats als multidisciplinair overleg gewenst

is. In de CvB hebben de schoolmaatschappelijk werker, jeugdarts, psycholoog/orthopedagoog, intern begeleider en de directie zitting. Waar nodig worden andere deskundigen uitgenodigd. De CvB geeft advies aan de school hoe verder te handelen.

Fysiotherapie en ergotherapie

Behandeling kan plaatsvinden op school. Bekostiging gaat via de zorgverzekering. Ook hier is het grote voordeel dat we direct contact hebben met de behandelaars.

Onderwijsassistent

Met de middelen van het samenwerkingsverband kunnen we onder andere een onderwijsassistent inzetten voor een aantal uren. Hierdoor kan extra begeleiding geboden worden in klassen aan leerlingen die deze individuele begeleiding nodig hebben. Ook kan de onderwijsassistent kleine (instructie)groepen begeleiden en biedt regelmatig een programma sociale vaardigheden aan voor leerlingen die dit nodig hebben.

6.2 Groepsniveau

Groepsplan

Op onze school werken we, naast stamgroepen, met klasdoorbrekende instructiegroepen. Leerlingen met een vergelijkbare onderwijsbehoefte worden bij elkaar in een instructiegroep geplaatst bij de vakken taal, spelling, technisch lezen en rekenen. De leerkracht beschrijft in het groepsplan welk aanbod nodig is om goed te kunnen afstemmen op de onderwijsbehoefte van de leerlingen. De groepsplannen worden besproken met de IB'er tijdens de groepsbesprekingen. In het groepsplan zijn de onderwijsbehoeften van de leerlingen uit het ontwikkelperspectief opgenomen (na instructie, verkorte instructie, versnellen). In de stamgroepen wordt een pedagogisch groepsplan opgesteld.

6.3 Scholengroepniveau

Wanneer er extra ondersteuning nodig is, die we als school niet kunnen bieden, kunnen we extra middelen vragen bij het SWV (voorheen leerlinggebonden financiering). We vragen op basis van het groeidocument een "arrangement" aan bij het CTO. In het CTO wordt advies gegeven, financiële middelen toegekend en eventueel ambulante begeleiding. Het spreekt voor zich dat we de ouders hier vanaf het begin bij betrekken.

6.4 Samenwerkingsniveau

Waar terugplaatsing naar het regulier basisonderwijs of plaatsing op het speciaal onderwijs aan de orde is, richten we ons tot de CTO (Commissie Toelaatbaarheidsverklaringen Onderwijsvoorzieningen). Uiteraard worden ouders ook hier vanaf de eerste stap betrokken bij de aanvraag. In de CTO kan dan besloten worden een toelaatbaarheidsverklaring af te geven. Of te adviseren met betrekking tot terugplaatsing.

Ook vindt herbespreking in de CTO plaats in geval van een tijdelijke toelaatbaarheidsverklaring (voorheen beschikking).

6.5 Aanwezige expertise personeel

- We beschikken over een psycholoog, een dag per twee weken in dienst van de school.
- We beschikken over deskundige collega's met een Master SEN of speciaal onderwijs opleiding en ervaren onderwijsassistenten.
- Een collega volgt op dit moment de Master SEN opleiding.
- We faciliteren fysiotherapie in het gebouw van de school.
- We beschikken binnen de stichting over een rekencoördinator, die de opleiding heeft gevolgd voor rekencoördinator. Deze persoon is in te zetten om de kwaliteit van het rekenonderwijs te monitoren.
- Het merendeel van de leerkrachten en directie heeft de cursus agressiebeheersing en conflicthantering gehad.
- Alle leerkrachten volgen jaarlijks de training voor bedrijfshulpverlener (BHV).
- Een teamlid heeft de opleiding Remedial Teaching en de opleiding Interne Begeleiding gedaan.
- Een teamlid heeft de basis- en vervolgcursus ondersteunde communicatie gedaan.

7. Ondersteuning sociaal emotionele ontwikkeling

7.1 Basiskwaliteit

Een heel belangrijk aspect van het onderwijs in onze school voor speciaal basisonderwijs is het begeleiden van de kinderen in hun sociaal emotionele ontwikkeling. Voor het aanleren en versterken van wenselijk gedrag, het leren samenwerken, verantwoordelijkheid dragen en overige aspecten in het kader van burgerschap werken wij met "De Vreedzame School". In deze methode zijn de principes van "Grip op de Groep" opgenomen.

Met de methode "De Vreedzame School" wordt de school een omgeving waarin een ieder zich betrokken, veilig en verantwoordelijk voelt. Kinderen worden medeverantwoordelijk bijv. met het jaarlijks opstellen van de klassenregels samen met de leerkracht .

Een eenduidig, voorspelbaar en veilig pedagogisch klimaat is een belangrijke voorwaarde om leerlingen optimaal tot ontwikkeling te brengen. Succeservaringen staan hierbij centraal. We gaan vooral uit van de mogelijkheden van kinderen en willen hen laten voelen/ervaren dat ze gewaardeerd worden en dat ze ertoe doen. Bij conflicten wijzen we het gedrag van de leerling soms af, maar nooit de persoon. De leerkracht speelt hierbij een cruciale rol.

Op onze school is het belangrijk dat kinderen worden geaccepteerd zoals ze zijn. Dit draagt het personeel verbaal en non verbaal uit in al het doen en laten. We willen kinderen stimuleren zich de benodigde vaardigheden op een positieve manier eigen te maken. Deze vaardigheden zijn mede bepalend voor het zelfstandig functioneren in de maatschappij.

Belangrijke kenmerken van ons pedagogisch klimaat zijn:

Veiligheid : voor jezelf, de ander en de omgeving

Verantwoordelijkheid : voor jezelf, de ander en de omgeving

Respect : voor jezelf, de ander en de omgeving

7.2 Basisondersteuning

Voor onze leerlingen is het hierboven genoemd pedagogisch klimaat essentieel.

We komen daarbij mede tegemoet aan de onderwijsbehoefte o.a. van de kinderen die een negatief zelfbeeld hebben en kinderen bij wie een stoornis is vastgesteld.

De kinderen waarbij bijv. ADHD is vastgesteld hebben veel behoefte aan rust, duidelijkheid en structuur. De kinderen met een aan autisme verwante stoornis hebben bovendien veel steun aan een voorspelbare omgeving. Onze collega's zijn geschoold om kinderen met deze problemen te begeleiden.

7.3 Extra ondersteuning

In een aantal gevallen is extra ondersteuning noodzakelijk. We onderhouden in verband daarmee ook regelmatig contact met de externe hulpverlening.

Binnen de school wordt de Commissie van Begeleiding geconsulteerd om vast te stellen wat de onderwijsbehoefte is.

Op de Kompasschool is een breed scala aan programma's aanwezig om leerlingen te begeleiden in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Het meest wordt gebruikt onder meer 'Handleiding voor jezelf', Een doos vol gevoelens, Kikkerbecool, Stop-denk-doe, coole kikker.

We zetten hiervoor een deel van de gelden in van het samenwerkingsverband voor extra ondersteuning.

8. Ondersteuning taal/lezen

8.1 Basiskwaliteit

Technisch lezen

Op onze school is er in het lesrooster veel aandacht voor technisch lezen. Vooral in de groepen 3 en 4 neemt het lezen een centrale plaats in.

In groep 3 werken we met de methode "Veilig leren lezen" Kim versie. Standaard zorgen we voor herhaling waar nodig en extra inoefening. Hierbij maken we gebruik van het digibord en software behorende bij de methode. We volgen en sturen door middel van lettertoetsen, thematoetsen en AVI toetsen.

Voor de groepen 4 tot en met 8 gebruiken we de methode "Lekker lezen". We volgen en sturen de vorderingen via de DMT en AVI toetsen.

Spelling

Als het proces van aanvankelijk lezen is afgerond, bieden we spelling aan via de methode "Spelling op maat". Deze methode voldoet aan de kwaliteitseisen van goed spellingonderwijs en biedt een goede directe instructie, gezamenlijke inoefening, veel herhaling en differentiatie in instructie en verwerking. Aandacht is er ook voor toepassing van de geleerde spellingstrategieën. De werkboekjes zijn rustig en duidelijk van lay-out.

Voor de leerlingen met een uitstroom PRO zijn passende perspectieven vastgesteld.

Taal

We bieden taalonderwijs aan de hand van de methode “Taal op maat”. De methode biedt ruim voldoende mogelijkheid voor differentiatie, remediatie en verrijking. Er is veel ruimte voor samenwerken en samendoen. Kinderen worden uitgenodigd samen te werken. De methode sluit aan bij alle kerndoelen. Voor begrijpend lezen werken we met “Nieuwsbegrip XL” en “Nieuwsbegrip”.

8.2 Basisondersteuning

Voor het volgen en sturen van de vorderingen van de leerlingen gebruiken we voor begrijpend lezen en spelling de Citotoetsen voor speciale leerlingen. Voor lezen gebruiken we de DMT en AVI toetsen.

Aan de hand van de toetsen gaan we na of het kind de vorderingen heeft gemaakt die we in het OPP hebben verwacht. Bij stagnatie kunnen we direct inzetten op extra instructie, extra leertijd en extra inoefening.

Bij lezen bieden we verlengde leertijd via de leesmap en/of RT.

Bij begrijpend lezen zetten we veelal in op het inoefenen en toepassen van werkstrategieën en stappenplannen.

We werken in instructiegroepen. Kinderen worden in een instructiegroep geplaatst na analyse van de leervorderingen in de methode en op de toetsen. Monitoring vindt plaats aan de hand van het ontwikkelingsperspectief (OPP).

8.3 Extra ondersteuning

Mocht de basisondersteuning onvoldoende resultaat geven, kunnen we extra oefentijd bieden. We kunnen naast de extra oefening in de groep ook remedial teaching (RT) bieden buiten de groep. Dat na aanmelding bij de IB'er. We werken met Connect en Ralfi lezen.

Waar mogelijk schakelen we de ouders in om ook thuis te oefenen. Dat lukt niet altijd. Daarnaast hebben we oefenmateriaal digitaal ter beschikking.

Bij ernstige stagnatie van de vorderingen brengen we de problematiek in kaart en schakelen we in het IB overleg de psycholoog in. Hij is de dyslexiespecialist en kan indien nodig dyslexieonderzoek doen. Waar van toepassing melden we een leerling aan voor nader onderzoek en starten we na goedkeuring een ONL traject. In dit traject wordt een leerling met ernstige enkelvoudige dyslexie voor een lange periode intensief begeleid met scholing en huiswerk.

Voor de leerlingen met een uitstroom PRO wordt dit schooljaar een leerlijn opgesteld met passende perspectieven, toegespitst op onze taalmethode. We zetten hiervoor een deel van de gelden in van het SWV voor extra ondersteuning.

9. Ondersteuning rekenen en wiskunde

9.1 Basiskwaliteit

In ons rekenonderwijs richten we ons op situaties uit het dagelijks leven en bieden daarom contextgebonden lesstof aan. De huidige methode ‘Wereld in Getallen’ voldoet aan de kerndoelen en omvat de referentieniveaus.

De methode stelt ons in staat voorafgaand aan de methodetoetsen te signaleren waar herhaling nodig is en voor wie. Er zijn oefenmogelijkheden voor zowel de leerlingen die herhaling nodig hebben

als voor de leerlingen die meer uitdaging behoeven. Indien nodig passen we de hoeveelheid oefenstof en/of herhalingen aan.

Aan de hand van de methodetoetsen wordt vervolgens een beredeneerd aanbod vastgesteld en aangeboden. Differentiatie is mogelijk via de extra opdrachten in het leerlingenboek. Het is mogelijk te herhalen maar ook om te versnellen via de instructiegroepen. Zo sluiten we aan bij de onderwijsbehoefte van de leerlingen.

9.2 Basisondersteuning

We werken met rekenen in instructiegroepen. Deze groepen zijn flexibel en kunnen worden aangepast waar wenselijk. In ieder geval doen we dat na de Cito- toetsen, maar ook regelmatig tussendoor.

Aan de hand van de leerlijnen en de resultaten van de methodetoetsen en Cito-toetsen clusteren we de leerlingen in de instructiegroepen. In een instructiegroep kunnen kinderen extra instructie, basisinstructie of verkorte instructie krijgen.

De IB'er wordt ingeschakeld, als een kind versneld door de methode kan gaan of een deel moet herhalen. Ook is het mogelijk dat een kind in een klein instructiegroepje wordt geplaatst om een extra impuls te krijgen.

9.3 Extra ondersteuning

We monitoren de vorderingen van de kinderen elk half jaar. Als blijkt dat een kind niet die vorderingen maakt die verwacht werden in het OPP en de extra instructie en inoefening onvoldoende heeft opgeleverd, melden we aan bij de IB'er. Vervolgens kan de rekencoördinator binnen de stichting inschakelen. De rekencoördinator is geschoold om rekenonderzoeken af te nemen en handelingsplannen op te stellen. Indien nodig zou de schoolpsycholoog dit ook kunnen.

We hebben aan aantal aanvullende rekenprogramma's zoals onder meer "maatwerk", "met sprongen vooruit" en "reketijgers plustaken."

Ook kan via een individueel handelingsplan (IHP) gewerkt worden aan een specifiek probleem. Waar mogelijk schakelen we de ouders in en wordt huiswerk meegegeven.

Voor de kinderen met een uitstroom Pro is sinds het afgelopen schooljaar een leerlijn met passende perspectieven aanwezig.

10 Grenzen aan de ondersteuning

De Kompasschool zet zich optimaal in om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van de kinderen. We zetten vooral sterk in op preventie:

- Via een duidelijk, gestructureerd klimaat met een gedegen aanbod voor sociaal emotionele ontwikkeling
- Via succeservaring, stimuleren en eisen stellen
- Via een aanbod op niveau, conform de leerlijnen en het OPP
- Via scholing van de medewerkers

Waar liggen de grenzen van onze ondersteuning?

- Daar waar kinderen onvoldoende profiteren van het geboden pedagogisch klimaat, van de duidelijkheid en de structuur. Het gedrag verbetert niet en het kind ontwikkelt zich niet of onvoldoende. Daar waar veiligheid van het kind zelf, de medeleerlingen en de collega's in het geding is, bijvoorbeeld bij ernstige gedragsproblemen. Daar waar meer nodig is dan wij kunnen bieden. Dan vindt verstoring van de rust en veiligheid plaats.
- Bij ernstige verstoring van het leerproces, zodat er onvoldoende ingezet kan worden op het onderwijsproces. Mede met het oog op alle leerlingen in de school.
- Als er geen of onvoldoende ontwikkeling plaatsvindt. Als er na een intensief zorgtraject geen vooruitgang is te constateren.
- Interferentie zorg en onderwijs. De tijd die besteed wordt aan speciale zorg en behandeling gaat ten koste van de beschikbare onderwijstijd. Te denken aan kinderen met een medische vraag, kinderen die niet zindelijk zijn bij de start in groep 3.

Daar waar de grens van onze ondersteuning bereikt is, richten we ons tot het samenwerkingsverband, de bovenschoolse ondersteuning.

11. Professionalisering

Wij gaan ervan uit dat stilstand achteruitgang betekent. Onze school is een lerende organisatie.

Ontwikkelingen gaan snel en we oriënteren ons voortdurend op ontwikkelingen in het onderwijsveld. We lezen onze vakliteratuur en nemen deel aan landelijk georganiseerde scholingen, onder meer van de landelijke vereniging voor SBO. Internet biedt veel mogelijkheden om goed op de hoogte te blijven van ontwikkelingen, methodes, werkwijzen etc.

Aan de hand van onze observaties en bevindingen, ons kwaliteitsinstrument, onze tussenopbrengsten en onze eindopbrengsten stellen we jaarlijks een verbeterplan op. We maken gebruik van instanties, zoals de OBD, bij het begeleiden van ons verbeterproces.

Centraal staan de competenties van de leraren. Zij zijn de belangrijkste factor in het onderwijsleerproces en het is het (ortho)didactisch en (ortho)pedagogisch handelen dat de kwaliteit van het onderwijs grotendeels bepaalt.

In ieder geval tweejaarlijks stelt elke leraar een persoonlijk ontwikkelplan op, gericht op het verbeteren van zijn/haar competenties.

Daarnaast stellen we ook voor de school een verbeterplan op. De afgelopen jaren is scholing met betrekking tot het opstellen van ontwikkelingsperspectieven en het formuleren van een beredeneerd aanbod afgerond.

Ook zijn nieuwe methodes ingevoerd voor taal, spellen en rekenen.

Het pedagogisch klimaat in de school neemt een centrale plaats in en is eigenlijk altijd onderwerp van gesprek op de teamvergaderingen.

Komende perioden gaan we inzetten op het (ortho)didactisch handelen, uitdagende werkvormen en samenwerkend leren.